

Halachik MythBusters II

Who/What Could/Should be Buried in a Jewish Cemetery?

I. Obligation of Burial

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף מו עמוד ב

איכא דאמרי, אמר רבי יוחנן משום רבי שמעון בן יוחי: רמז לקבורה מן התורה מניין - תלמוד לומר כי קבור תקברנו מכאן רמז לקבורה מן התורה. אמר ליה שבור מלכא לרב חמא: קבורה מן התורה מניין? אישתיק ולא אמר ליה ולא מידי. אמר רב אחא בר יעקב: אימסר עלמא בידא דטפשא. דאיבעי ליה למימר כי קבור - דליעבד ליה ארון. תקברנו - לא משמע ליה. - ונימא מדאיקבור צדיקי! - מנהגא בעלמא - מדקבריה הקדוש ברוך הוא למשה! - דלא לישתני ממנהגא. תא שמע: +מלכים א' י"ד+ וספדו לו כל ישראל וקברו אתו - דלא לישתני ממנהגא. +ירמיהו ט"ז+ לא יספדו ולא יקברו לדמן על פני האדמה יהיו - דלישתנו ממנהגא.

רמב"ם הלכות אבל פרק יב הלכה א

ההספד כבוד המת הוא, לפיכך כופין את היורשין ליתן שכר מקוננים והמקוננות וסופדין אותו, ואם צוה שלא יספדוהו אין סופדין אותו, אבל אם צוה שלא יקבר אין שומעין לו, שהקבורה א מצוה שנאמר כי קבור תקברנו.

II. What needs to be Buried?

ש"ך יורה דעה סימן שסד ס"ק יא

יא או למי שנפל ומת - במהרי"ל כתוב דאם דם יצא ממנו אז אין לטהר אותו כי הדם יסתלק ממנו אך יקברוהו במלבושיו וכל הב"ח ונראה דהיינו דוקא כשמת במלבושיו אבל בנפל ולא מת מיד אלא לאחר כמה ימים שכבר פשט מלבושיו וגם אין דם יוצא ממנו שכבר פסק ומת על מטתו מכח אותו נפילה אז ודאי מטהרין אותו ועושין לו תכריכין כשאר בני אדם שמתין על מטתו ובדבר הזה יש חילוק בין נפל מן הגג להרוג דאלו בהרוג בידי עובד כוכבים אע"פ שבשעה שמצאוהו כבר פסק הדם קוברים אותו כאשר הוא נמצא כדי להעלות חימה ולנקום נקם

תלמוד בבלי מסכת כתובות דף כ עמוד ב

אלא עיר הסמוכה לבית הקברות, כולהי לבית הקברות אזלי! אמר רבי חנינא: מתוך שהנשים קוברות שם נפליהן ומוכי שחין זרועותיהם, עד חמשים אמה אזלא איהי לחודה, טפי דברא איניש בהדה ולבית הקברות אזלא, הלכך טומאה בארץ ישראל לא מחזקינן.

פתחי תשובה יורה דעה סימן שסב ס"ק א

(א) ולא קברו בקרקע עובר כו' - עי' בתשו' שבו"י ח"ב סי' ק"א שנשאל אחד שנולד לו מכה ברגלו והוצרך לחתוך לו רגלו אי מחוייב לקבור אותו אבר או לא והשיב דאף דבש"ס כתובות דף כ"ב ע"ב משמע דיש לקברו י"ל אין זה מצד החיוב לקבור ומי שחושש לעצמו משום סכנה אפשר דאינו מחוייב לקבור מ"מ צריך ליתנו בחדר א' שלא יכנסו שם הכהנים כי אבר מ"ה מטמא ע"ש ועמ"ש בסי' שס"ט סק"ג:

שו"ת אגרות משה יורה דעה ח"א סימן רלא

אבל לע"ד תמוה מאד דאם א"צ קבורה מצד מצות קבורה למה צריך קרא לר' יהודה בניזיר דף מ"ג שלא יטמא לאמה"ח של אביו הא כיון שא"צ קבורה אין שום צורך להטמא לו ובלא צורך הא אף למת שלם אסור ליטמא לכהן וכיון שמדין קבורה חייב לקבור אמה"ח יש לחייב לקבור גם בשר מן החי ולכן הוריתי שצריך לקבור וכפשוטו הגמ' כתובות דף כ' ויהיה זה מדינא. משה פיינשטיין

מגן אברהם סימן תקנו ס"ק כ

ולי צ"ע מ"ש הג"מ דאין מצוה לקבור נפל ומביא ראיה מדאמרי' בגמ' שפחה שהטילה נפל לבור ואמרי' בור שמטילין לתוכו נפלים צ"ע דהא מ"מ קבורה היא כמ"ש הרא"ש פי"ד מ"ג באהלות ועי"ל דמיירי בנפל שהוא שפיר כדאי' בע"א ועוד דהא אמרי' בנדה דף נ"ז הכותים לא היו קוברים את הנפלים אלא משליכין מאי דרוש כל שיש לו נחלה יש לו גבול משמע דאנן לא קי"ל כוותייהו

III. Is Everyone Accepted?

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף מו עמוד א - ולא היו קוברין אותו בקברות אבותיו, אלא שתי בתי קברות היו מתוקנין לבית דין; אחת לנהרגין ולנחנקין, ואחת לנסקלין ולנשרפין. נתעכל הבשר - מלקטין את העצמות וקוברין אותן במקומן.

תלמוד בבלי מסכת סנהדרין דף מז עמוד א - לא היו קוברין כו'. וכל כך למה - לפי שאין קוברין רשע אצל צדיק, דאמר רבי אחא בר חנינא: מנין שאין קוברין רשע אצל צדיק - שנאמר - +מלכים ב' י"ג+ ויהי הם קברים איש והנה ראו את הגדוד וישליכו את האיש בקבר אלישע ויגע האיש בעצמות אלישע ויחי ויקם על רגליו.

פתחי תשובה יורה דעה סימן שסב ס"ק ד

(ד) אין קוברין רשע - [עני' בתשו' ח"ס סי' של"ג במי שנהרג ע"י רוצח אם לקברו בקברי אבותיו או ליחד לו מקום שם קבר בפ"ע כי שמעו אומרים דין ד' מיתות לא בטלו והמחוייב מיתות ב"ד אין קוברים אותו בקברי אבותיו. והשיב שדברי הני אינשי אין בהם ממש וגם ראייה ברורה מש"ס סנהדרין מ"ח ע"א וכתב ובכל זאת אילו לא שאלו את פי הייתי מניח להם מנהגם אבל השתא דאתי לקדמאי מאתי לא תצא הוראה כזאת אלא יקברוהו בקברות אבותיו לפי כבודו הראוי לו ע"ש]:

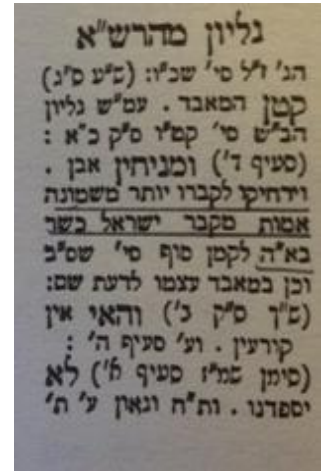
IV. Cremations

שו"ת מלמד להועיל חלק ב (יורה דעה) סימן קיג

אך מ"מ יש לומר נהי דאין כאן חיוב מ"מ אין לאסור, דאין לומר דיש בזיון למתים אם יקברו שם אפר שרופים, דהא אין אפר שרופים גרוע מפירי דאסירי בהנאה או מבכור בהמה שמת. אמנם נראה דלמגדר מילתא יש לאסור דודאי אם נתיר אפר השרופים לקבור בבית הקברות, הרבה יצוו לשרוף את גופם, כי יחשבו שמותר או שאין האיסור גדול כ"כ, ובודאי אין להחזיק ידי עוברי עבירה בדורנו

שולחן ערוך יורה דעה סימן שמהסעיף א

[א] המאבד עצמו לדעת, א אין מתעסקים עמו לכל דבר, ואין מתאבלין עליו, ואין מספידין אותו, ב (א) ולא קורעין ולא חולצין, אבל עומדין עליו בשורה אומרים עליו ברכת אבלים וכל דבר שהוא כבוד לחיים.

V. Inter-marriage

שרידי אש - [עמוד תרטון] ענין שני: קבורת נשים נכריות של אנשים ישראלים אצל בעליהם

יא וע"ד הנשים הנכריות של אנשים ישראלים - פשיטא שאסור לקוברם אצל בעליהם היהודים ואפילו במקום שיש לפחוד שעל ידי זה יצאו הגברים מכלל ישראל, כמבואר ביו"ד של"ד סע' א' ברמ"א. ועיין בפ"ת שם, שהביא ספרי האחרונים שהחליטו כדעת הרמ"א ולא כדעת הט"ז והובאו בתשובת הרב הופמאן... וגדולה מזו כתב בשו"ת מנחת אלעזר ח"ג סי' ח', שאפילו הבנים שנולדו מנשואי תערובת כאלו, אסור לקוברם בקברי ישראל, והוא נוטה להחמיר גם בילדים שנולדו מתערובות כאלו ונימולו ולא טבלו.

VI. On the Road to Geirus

Minchas Elazar 3:8

^{הטעמים הנכונים בלשון בני אדם}
ברם לריבין למודעי ונחמי אכן אם אירע צנר
 שונן ומרס קטנל ככטר כיט (שנמשך זמן
 באיזה חוטן שיהי עד הכניחה ונחוך כך ונה
 חיו) אז לא יקטול הדעה שיקברוהו בקברי
 נכרים שבין שקיעל עליו צמקני ליכנס תחת
 כנפי השכינה בדת ישראל ויקורי הימלה וכיוצא
 כיכ חלילה להתחבזר להרחיקו ולקטונו צין
 קברי עכרס ונדחי לריבין לקברו צניח החיים
 של ישראל (אך אם לריבין נהרחיק צכהיג
 ונקברו קס ח' אלוה כיון שכפיי דין אינו גר
 עד שיעטול ודינו כנכרי כניל ליע למעשה
 שלא יארע כזאה) וכן בקטן שזמרהו עיד ציד
 וקודם שיעטלוהו י"ל ניכ דינו כזה אצל צמידון
 השאלה שהחלטנו נהעמיד חדה על תלה עשני
 זרס התערבות נשואי הנכרים ריכ כביחוקא
 אדינא לקוברו בקברי נכרים וכן יאיר ליהדות
 כי גם הנילה לא היתה נקס נרות כי
 הכרעדינערק איכס נקיאס ולא נחאניס
 ונזהרים צמוקי דהינו רק כפי חוקי העמים
 אשר התקנו (האמרו הרב רמב"ם) את אהיו